

til øgum

» Hýsustovnurin er ógvuliga lítil. Tað hevur ikki verið nøkur nevni-verd tilgongd av hýsu í fleiri ár

EILIF GAARD

- Veidan eftir hýsu og toski eigur at minkast við 25% og veidan eftir upsa við 10%. Harafrtat eiga gýtingarfriðingar og ungfiskur at verjast, sigur Havstovan, har Eilif Gaard er stjóri

– Tað er tí, vit halda, at upsastovnurin er so mikið væl fyri, at hann tolir eina tillaging í veiðitrýsti yvir nøkur ár. Upsastovnurin er í stødd yvir tað markið, sum verður sett. Men tað er veiðitrýstið á upsastovni-num, sum er í hægra lagi.

Eina tíð enn

Um Føroyabanka sigur Havstovan, at her eigur veiðibannið at vera galdandi í eina tíð enn, og soleiðis eigur vinnuligur fiskiskapur ikki at verða loyvdur á Bankanum á grynri vatni enn 200 metrar.

Eilif Gaard vísir á, at toskastovnurin á Føroyabanka er ein stovnur fyri seg, sum er skildur frá stovni-num á landgrunninum.

– Toskurin á Føroyabanka hevur ikki havt eina stóra tilgongd í fleiri ár, og tí er stovnurin framvegis heilt lítil.

Stjórin á Havstovuni vísir á, at í seinastu kanning, sum Havstovan hevur gjørt á Føroyabanka, var ein ávísur bati at hóma.

– Vit halda, at um vit geva Banknum frið eina tíð aftrat, so er vón fyri, at hann kemur uppaftr á eitt støði, sum gevur meining. Vit mæla tí til at biða við at fiska tosk á Føroyabanka nakað aftrat, tí stovnurin er ov lítil enn, sigur Eilif Gaard.

Um gýtingarfriðingar mælir Havstovan eisini til, at hesar fyri tosk á landgrunninum og upsa undir Føroyum eiga at halda fram, og at smáfiska-leiðirnar eiga at friðast fyri at verja yngru árgangirnar, serliga av toski.

vilmund@sosialurin.fo

Makrelur ikki til ídnað

Hóast stívliga 20.000 tons av makreli nú verða leysgivin í eini felagskvotu at fiska frá á midnátt í kvøld, væntar Odd Eliassen á Havsbrún ikki, at hetta fer at merkjast á virkinum í Fuglafirði. Sama hevur stjórin í fyrítøkuni, Bergur Poulsen, eisini sagt

Vilmund Jacobsen

Eitt er, at stór skip koma í føroyskan sjógv, sum kunnu taka ímóti og frysta nógvan makrel hjá teimum, sum fara at veiða av felagskvotuni. Í øðrum lagi hava vit Faroe Pelagic í Kollafirði, sum eisini er til reiðar at taka ímóti við sínari arbeiðs- og frystiorku. Men tað er ikki bara hetta, sum ger, at Havsbrún í Fuglafirði ikki væntar sær tær stóru nøgdirnar, nú fyrri partur av tveimum á leið líka stórum felagskvotum - ella "klumpum" - kann fiskast.

Odd Eliassen, leiðari á fóðurdeildini hjá Havsbrún, sigur, at virkið er ikki áhugað í at keypa makrel til fóðurframleiðslu, sum annars kann fara til frystingar og soleiðis til mannaføði.

– Fyri umleið hálvum triðja ári síðan samdust vit við føroysku alivinnuna, sum vit eru fóðurveitarar til, at makrelur er ikki partur av rávøruni undir fiskafóðuri. Vit hava eina góða sporførissskipan, har vit til eina og hvørja tíð kunnu skjalprógva, hvør rávøran undir okkara fóðurframleiðslu er.

Odd Eliassen vísir á, at hvørki Havsbrún, føroyska alivinnan, ei heldur føroyska samfelagið, hevur áhuga í eini møguligari støðu, har umheimurin leggur fóðurframleiðaran ella føroysku alivinnuna undir at brúka matfisk í síni framleiðslu.

– Hetta snýr seg soleiðis eisini um burðardyggja veiði og at brúka tilfeingið á rættan hátt, leggur hann aftrat.

Spurdur, hvør støðan hjá virkinum er um skip, sum annars landa til matna, eisini hava fisk, sum ikki lýkur matvørukrøv, sigur

Odd Eliassen, at tá er støðan sjálvandi ein onnur.

– Men tá kunnu vit framvegis við okkara sporførissskipan prógva, at hetta ikki var fiskur, sum hevði farið til matna kortini, sigur hann. Havsbrún er at kalla einasti fóðurveitari til føroysku alivinnuna, sum hevur tørv á út við 70.000 tonsnum av fóðuri um árið.

vilmund@sosialurin.fo

Hugurin líka góður

Hóast Hans Jacobsen, vanliga róptur Hans á Bakka, næstu ferð fyllir 73 ár, er hann framvegis virkin - um enn ikki á sama hátt sum áður

Vilmund Jacobsen

Í fleiri ár var hann líka sum ovasti maður í fyrítøkuni Bakkafrøst fyri smoltalingini, men tað er hann ikki longur. Í dag er Leif av Reyni ovasti leiðari fyri smoltalingini hjá samtakinum, og síðan eru dagligir leiðarar á ymisku smoltstøðunum, sum Bakkafrøst eigur.

Tá Sosialurin hitti Hans Jacobsen fríggjadagin, var hann á veg Yvir á Dal, har ein av smoltstøðunum hjá felagnum eru.

Hans sigur, at dagligur

leiðari á hesi støðini er yngri sonur hansara, 27 ára gamli Rógvi Jacobsen.

– Eg eri framvegis uppi í, tó at eg ikki leiði hetta virksemi longur, men í dag geri eg meiri, sum tað passar mær, sigur hann brosandi.

Hans Jacobsen veit at siga, at smoltstøðin Yviri á Dal í ár helst fer at framleiða tvær miljónir smolt. Støðin er útbygd, sum árinu eru gingin og kann í dag framleiða fleiri smolt enn áður.

– Nú sjógvurin verður endurnýttur í nógv størri mun enn áður, eru eisini

betri møguleikar við smoltalingini, leggur hann aftrat.

Hans Jacobsen sigur, at tá smoltstøðin Yviri á Dal varð bygd í 1995, varð hon projekterað til 500.000 smolt, og nú kann framleiðslan tátta í tvær miljónir smolt.

– Áður settu alistøðirnar smolt út tvær ferðir um árið, men nú verður smolt sett úr at kalla alt árið, tó kanska ikki í desember og januar. Hans leggur aftrat, at størsta smoltstøðin hjá felagnum er á Viðareiði við einum kapasiteti á næstan

tríggjar miljónir smolt um árið. Hann væntar, at Bakkafrøst fer at seta út millum 8 og 9 miljónir smolt í ár.

– Hugurin er framvegis líka góður, tó at eg ikki eri nakar ársungi longur, sigur fryntligi Hans Jacobsen, primus motorurin aftanfyrir fyrítøkuna, sum nú hevur vaksið seg so stóra, at eingin fyrítøka í landinum, sum fæst við fisk, er størri.

vilmund@sosialurin.fo